

HOE SCOORDE DE VLAAMSE VARKENSHOUDERIJ?

Vorig jaar vond de Interpigbijeenkomst plaats in Denemarken. Dit land staat bekend voor zijn zeer intensieve varkenshouderij. Zowel de technische als economische kengetallen van 2011 werden door de stakeholders van de deelnemende landen onder de loep genomen. – Pieter-Jan Delbeke, landbouwconsulent Boerenbond

Ondanks de sterk geëvolueerde varkenshouderij blijven er aanzienlijke verschillen zichtbaar tussen de lidstaten onderling, zowel op technisch als economisch vlak.

Werking Interpig

Interpig, dat werd opgericht in 2003, bestaat hoofdzakelijk uit Europese landen waar de varkenshouderij een aanzienlijk aandeel inneemt van de nationale landbouwproductie. De deelnemende landen zijn Denemarken, Frankrijk, Duitsland, Oostenrijk, Groot-Brittannië, Ierland, Italië, Nederland, Spanje, Zweden, Tsjechië, Verenigde Staten, Brazilië, Canada en België. Eénmaal per jaar komen de stakeholders van deze landen samen met als doel de kosten en de opbrengsten van varkensproductie met elkaar te vergelijken. Enkele maanden vooraf worden alle kengetallen opgevraagd die nodig zijn om een onderbouwde vergelijking tussen de lidstaten mogelijk te

maken. Deze gegevens worden centraal verwerkt en in tabellen en grafieken gegoten. Het cijfermateriaal, waaronder alle technische resultaten en variabele kosten, dat ons land aanlevert, wordt samengesteld uit de bedrijfseconomische boekhoudresultaten van Boerenbond en de afdeling Monitoring en Studie (AMS) van het departement Landbouw en Visserij. Hierbij wordt het gewogen gemiddelde genomen uit deze 2 databases. De vaste kosten, zoals investeringen in stallenbouw, worden op nieuwwaarde geschat. Alle vermelde prijzen zijn

.....
**Het gemiddelde aantal
gespeende biggen per zeug
was in België iets hoger dan
het Europese gemiddelde.**
.....

exclusief btw en omvatten het volledige boekjaar 2011.

Interpretatie cijfermateriaal

De beschrijvende lijst van alle parameters en de manier waarop ze worden berekend, moet ervoor zorgen dat de interpretatie en de invulling van het cijfermateriaal analoog gebeurt tussen de lidstaten onderling. Dit vormt de basis voor een correcte en objectieve vergelijking tussen de lidstaten. Maar het vergelijken van deze informatie blijft toch een bijzonder moeilijke oefening. Zo bezorgt Brazilië bijvoorbeeld jaarlijks 2 reeksen van getallen. De eerste reeks omvat cijfermateriaal van de eerder familiale bedrijven in de regio van Santa Catarina (SC), terwijl de gegevens uit de tweede reeks een weerspiegeling zijn van de grote integratoren in de regio Mato Grosso (MT). Tijdens het congres in juni werden zowat alle opmerkelijke kengetallen door de desbetreffende lidstaten toegelicht. Dit zorgt vaak voor de nodige discussies en waar nodig worden nog correcties of aanvullingen gedaan. Enkele weken na het congres werd de aangepaste versie aan iedere lidstaat bezorgd. Het is echter een onbegonnen taak om alle kengetallen toe te lichten. Tabellen 1 en 2 omvatten het belangrijkste cijfermateriaal om een goed beeld te vormen van de varkensproductie in de deelnemende lidstaten.

Technische resultaten

In 2011 bedroeg het gemiddelde aantal gespeende biggen per zeug in België 25,15 – iets hoger dan het Europese gemiddelde. Denemarken en Nederland halen met respectievelijk 28,8 en 28,22 de hoogste productiegewichten. Het opleggewicht is het gewicht bij de overgang van big naar vleesvarken. Dit schommelt sterkst tussen de landen onderling. Hier moet dan ook de nodige aandacht worden aan besteed bij het vergelijken van afmestresultaten zoals

De Belgische vleesvarkens groeien traag, waardoor ze een lange afmestduur hebben. Bijgevolg tellen men ook een laag aantal afmestrondes per jaar.

voederconversie, dagelijkse groei ... België haalt al verschillende jaren een lage groei bij de vleesvarkens. In 2011 bedroeg deze 651 g per dag. Dit in tegenstelling tot Denemarken, Canada en Nederland met een respectievelijke groei van 898, 880 en 799 g per dag waarbij de voederconversie in Nederland slechts 2,6 bedroeg. Dit wordt in figuur 1 geïllustreerd. Gezien de trage groei heeft België de langste afmestduur en bijgevolg een laag aantal

afmesttrondes per jaar. Bij deze vergelijking moet er ook rekening mee worden gehouden dat niet alle vleesvarkens op hetzelfde eindgewicht worden geslacht. In België werd in 2011 gemiddeld geslacht op 112 kg, terwijl in Ierland en Groot-Brittannië de vleesvarkens gemiddeld worden afgeleverd op een eindgewicht dat 10 kg lager ligt. In Italië bedraagt het aflevergewicht gemiddeld zelfs 165 kg door de productie van parmaham.

Alle foktechnische resultaten in rekening genomen en dit gekoppeld aan het slachtgewicht, het slachtrendement, het vleespercentage ... bekomt men een cijfer dat de magervleesproductie per zeug op jaarbasis weergeeft. Nederland scoort hierbij het hoogst met 1399 kg. Voor België bedraagt dit getal 1307 kg. Deze hoge scores zijn vooral te danken aan het slachtrendement en de hoge bevleesbaarheid.

Tabel 1 Overzicht van de voornaamste kengetallen (productiejaar 2011) - Bron: Interpig 2012

Technische gegevens	Oostenrijk	België	Brazilië (MT)	Brazilië (SC)	Canada	Tjechië	Denemarken	Frankrijk	Duitsland	Groot-Brittannië	Ierland	Italië
Gespeende biggen per zeug per jaar	23,66	25,15	25,57	24,72	22,13	23,46	28,80	26,69	25,67	22,56	25,43	23,27
Grootgebrachte biggen per zeug per jaar	23,02	24,37	25,05	24,22	21,68	22,46	27,96	26,09	24,90	21,96	24,79	22,78
Verkochte slachtvarkens per zeug per jaar	22,62	23,54	24,50	23,69	21,03	21,82	26,93	25,19	24,25	21,33	24,11	22,62
Bedrijfsworpinde	2,30	2,32	2,39	2,33	2,32	2,33	2,26	2,34	2,33	2,26	2,31	2,25
Levend geboren biggen per worp	11,69	12,29	11,76	11,57	10,90	11,28	14,80	13,20	12,90	11,39	12,33	11,53
Sterfte tot spenen (%)	12,00	11,60	9,00	8,30	12,50	10,80	13,90	13,60	14,60	12,40	10,70	10,30
Sterfte in vleesvarkensfase (%)	1,80	3,40	2,20	2,20	3,00	2,90	3,70	3,40	2,60	2,90	2,70	0,70
Vervanging zeugen (%)	36,00	44,00	45,00	45,00	41,00	31,00	54,00	45,00	41,00	81,00	56,00	33,00
Opleggewicht (kg)	32,10	22,98	22,00	23,00	30,00	32,92	31,10	31,32	30,00	36,81	36,50	35,00
Vleesvarkensinformatie												
Daggroei vleesvarkens (g/dag)	782,00	651,00	831,00	819,70	880,00	752,90	898,00	795,90	763,00	784,00	804,00	640,00
Voerconversie vleesvarkens	2,90	2,90	2,60	2,60	3,00	2,90	2,70	2,80	2,90	2,80	2,90	3,70
Periodeuur vleesvarkensfase (dgn)	111,60	136,90	111,90	115,90	101,40	104,00	84,40	106,60	119,00	83,90	82,50	203,10
Rondes per plaats per jaar, vleesvarkens	3,00	2,50	3,10	3,00	3,50	3,30	4,00	3,20	2,90	4,00	4,10	1,70
Levend eindgewicht (kg)	119,40	112,10	115,00	118,00	119,30	111,30	106,90	116,20	120,80	102,60	102,80	165,00
Slachtgewicht koud (kg)	93,40	90,00	85,70	87,90	94,00	86,60	80,70	88,90	93,70	79,10	78,40	126,90
Magervleespercentage (%)	60,00	62,00	58,00	58,00	60,00	56,00	60,00	61,00	57,00	61,00	58,00	47,00
Magervleesproductie per zeug per jaar (kg)	1276,00	1307,10	1211,30	1201,70	1185,90	1065,5	1312,60	1355,00	1292,80	1036,00	1104,10	1349,30
Componenten in de productie												
Zeugvoer (kg) per zeug per jaar	1285,00	1167,80	1135,40	1157,50	1166,00	1568,10	1464,80	1316,60	1249,00	1247,00	1250,00	1430,00
Voerverbruik (kg) per grootgebrachte big	46,50	30,70	24,20	24,20	40,20	64,90	42,00	41,60	38,30	50,40	54,30	55,70
Voerverbruik (kg) vleesvarkensvoer per slachtvarken	252,00	262,50	243,60	248,80	270,40	232,50	209,00	242,40	262,90	187,20	192,00	479,50
Tijdsinzet per zeug per jaar (uur)	16,30	12,10	25,00	30,00	15,60	30,40	10,40	16,30	13,00	13,20	15,00	20,00
Tijdsinzet per slachtvarken (uur)	0,30	0,30	0,40	1,10	0,40	0,70	0,20	0,20	0,30	0,40	0,30	0,60

MT = regio Mato Grosso; SC = regio Santa Catarina (SC)

Tabel 2 Overzicht van de voornaamste kostenposten (productiejaar 2011) - Bron: Interpig

Belangrijkste kosten	Oostenrijk	België	Brazilië (MT)	Brazilië (SC)	Canada	Tjechië	Denemarken	Frankrijk	Duitsland	Groot-Brittannië	Ierland	Italië
Voerprijs zeugvoer (ton)	269,0	269,9	238,7	249,2	210,0	214,0	246,6	271,7	287,0	265,6	274,8	274,0
Voerprijs biggenvoer (ton)	335,0	382,7	474,0	355,9	316,8	247,2	338,3	372,5	354,0	344,5	381,6	365,0
Voerprijs vleesvarkensvoer (ton)	262,0	261,1	231,5	258,8	216,4	214,0	247,5	254,8	268,1	287,0	270,2	270,0
Voerprijs voerpakket (per ton)	260,6	273,6	251,6	264,8	226,8	212,0	254,6	263,3	277,1	292,8	291,8	279,3
Arbeidstarief (per uur)	14,5	15,3	5,9	4,2	11,1	5,7	22,0	18,0	16,3	12,5	12,0	13,7
Gezondheidskosten per zeug per jaar (zeug + opfok)	133,6	66,4	52,3	44,2	41,4	184,4	56,3	68,2	122,5	41,5	97,2	85,5
Gezondheidskosten per slachtvarken (vleesvarkensfase)	1,8	1,3	3,0	3,0	0,7	2,2	0,6	0,8	1,1	1,4	0,8	2,7
Energiekosten per zeug per jaar (zeug + opfok)	60,7	65,6	15,6	12,3	61,7	44,8	53,0	47,3	73,2	18,1	55,3	90,0
Energiekosten per slachtvarken (vleesvarkensfase)	3,2	1,1	0,8	0,9	1,6	1,5	1,2	1,0	2,1	1,0	1,0	4,2
Investering per zeugenplaats	2850,0	2600,0	1082,6	1019,4	1089,6	935,8	2338,9	2939,8	2613,8	1682,0	1290,0	2450,0
Investering per biggenopfokplaats	260,0	0,0	0,0	0,0	94,4	71,1	243,3	355,0	264,5	164,2	180,0	0,0
Investering per vleesvarkensplaats ¹	520,0	360,0	130,2	113,4	127,1	328,4	441,3	497,0	410,0	282,3	250,0	433,0
Totale kosten (euro/kg koud gewicht)	1,68	1,61	1,30	1,35	1,29	1,78	1,59	1,65	1,76	1,78	1,72	1,96

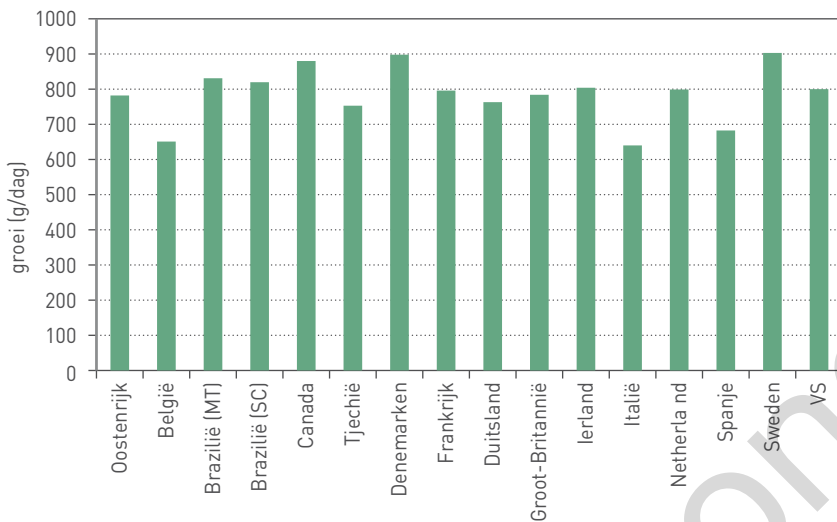
¹ VLIF-steun 18% in mindering voor België

MT = regio Mato Grosso; SC = regio Santa Catarina (SC)

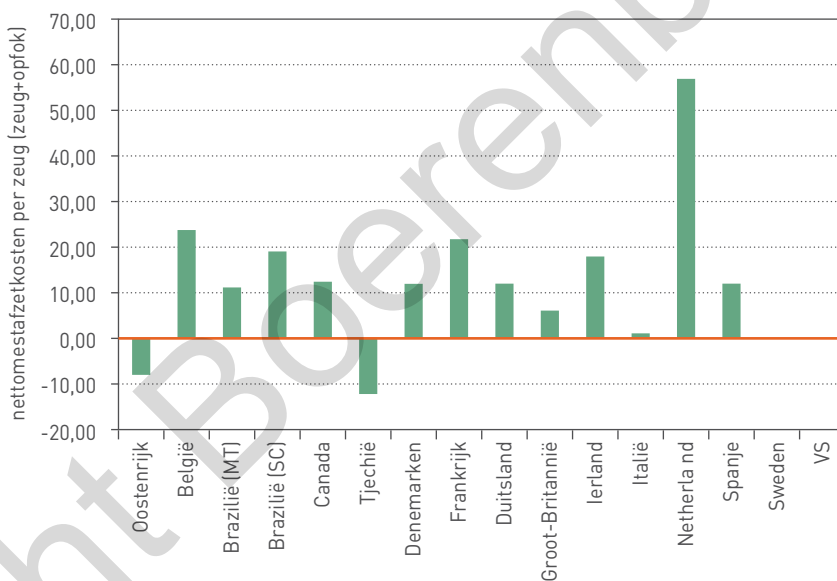
In vergelijking met onze buurlanden worden de zeugen in België scherp gevoerd, namelijk met een voederconsumptie van 1168 kg per zeug per jaar. Dit in tegenstelling tot een gemiddeld hoger voederconsumptie bij de vleesvarkens waarbij er per afgeleverd varken gemiddeld 262 kg vleesvarkensvoeder wordt gevoerd. In Nederland bedroeg dit, met een gelijkaardig opleggewicht, slechts 239 kg.

Nederland	Spanje	Zweden	VS	Gemiddelde
28,22	24,62	23,65	24,43	24,88
27,63	23,87	23,16	23,75	24,23
26,97	22,96	22,74	22,92	23,58
2,38	2,35	2,21	2,37	2,32
13,60	11,86	13,10	11,83	12,25
12,80	11,60	18,30	12,90	12,20
2,40	3,80	1,80	3,50	2,70
41,00	41,00	53,00	55,00	44,00
25,00	19,00	31,50	18,14	28,59
799,00	682,50	903,00	800,00	786,60
2,60	2,70	2,80	2,80	2,90
114,20	129,70	97,00	131,50	114,60
3,00	2,70	3,30	2,60	3,10
116,20	107,50	119,10	123,40	117,20
91,00	80,90	88,90	91,00	89,80
57,00	58,00	58,00	56,00	58,00
1399,10	1076,80	1176,50	1157,60	1219,20
1221,20	1129,00	1461,00	1179,40	1276,70
28,50	21,40	42,80	18,60	39,00
239,00	240,30	248,00	301,30	257,00
7,70	8,40	13,50	9,90	16,10
0,30	0,20	0,20	0,10	0,40

Nederland	Spanje	Zweden	VS	Gemiddelde
275,3	261,9	272,1	211,3	255,7
388,9	426,2	392,2	258,7	358,3
266,1	284,5	246,9	208,3	252,9
278,8	291,0	252,7	211,3	261,4
21,2	14,0	21,0	22,0	14,3
63,9	78,6	55,3	28,9	76,3
1,2	1,6	0,8	1,3	1,5
63,3	57,8	65,3	36,5	51,3
2,0	1,0	1,8	0,5	1,6
1987,1	1200,0	4040,5	1092,9	1950,8
200,0	140,0	418,6	92,8	155,2
440,0	190,0	664,2	163,2	334,4
1,62	1,60	1,97	1,27	

Figuur 1 Vergelijking van de groei in productiejaar 2011 (g/dag) - Bron: Interpig 2012

Figuur 2 Vergelijking van de mestafzetkosten van de zeugen inclusief opfok in productiejaar 2011 (euro) - Bron: Interpig

Kostenstructuur

De grootste productiekosten worden weergegeven in tabel 2. Als we de term 'totaal voederpakket per ton' bekijken, wat staat voor de prijs van elke voedersoort proportioneel in totaliteit, bedroeg dit in 2011 voor België 274 euro. Dit was vergelijkbaar met Duitsland en Nederland, terwijl dit voor Denemarken en Frankrijk een stuk lager ligt met respectievelijk 255 en 263 euro.

Figuur 2 illustreert de verhouding in mestafzetkosten tussen de landen onderling. Enkel Nederland scoort met 56 euro hoger qua mestafzetkosten dan België. Ons land kampt met gemiddelde mestafzetkosten van 23,8 euro per zeug per jaar (inclusief biggen tot 20 kg). In een aantal landen betaalt men nog voor varkensmest. Wat de investeringskosten per varkensplaats betreft, wordt voor

België de VLIF-steun al in mindering gebracht. Vooral in Frankrijk liggen de investeringskosten per varkensplaats kenbaar hoger.

Voor België bedroeg de totale productiekost in 2011 gemiddeld 1,61 euro per kg koud geslacht. Dit lag lager dan in de ons omringende landen zoals Duitsland, Frankrijk en Nederland met respectievelijk 1,76, 1,65 en 1,62 euro per kg koud geslacht.

Het blijft echter een moeilijk gegeven om kosten, opbrengsten en rendementen tussen landen onderling te vergelijken. Deze worden immers al te vaak door tal van al dan niet-gekende factoren beïnvloed. ■